

vůzovati, že pro návrh na odložení (stavení) exekuce jest podmínkou nebo předpokladem, že exekuce již byla povolena, nýbrž dlužno podle okolností případu posouditi, jakým způsobem má býti vzhledem k povaze exekučního řízení postupováno, byl-li podán návrh na odložení exekuce, ačkoli žádost za povolení exekuce ještě nedošla nebo posud vyřízena nebyla. Kdyby soud s vyřízením návrhu na odložení exekuce sečkával až do podání žádosti exekuční, oddálí rozhodnutí na újmu stran, jimž přece na tom záleží, aby co nejdříve o výsledku podání zvěděly. Pakliže soud návrh ihned odmítne s poukazem, že exekuční žádost posud podána není, nucen jest návrhovatel nahlížeti opětovně do spisů, což mu mnohdy není možno, a musí znovupodáním návrhu domáhati se odložení exekuce, když exekučním návrhem vzešly zas nové útraty. Když však soud o došlém návrhu uvažuje a rozhoduje hned, neutrpí žádná strana újmy a věc může býti právoplatně rozhodnuta dříve, než povolením exekuce nebo počtím jejího výkonu vzejde povinné straně škoda, které se chce právě odložením exekuce vyvarovati, zejména v případech, kde o povolení exekuce se dozví teprve při jejím výkonu. Zájmy věřitele jsou při tom chráněny předpisem § 44 ex. ř., že odložení exekuce nemá býti povoleno, může-li s exekucí býti počato nebo v ní pokračováno, aniž tím žadateli hrozí majetková újma těžko nahraditelná a že soud může odložení exekuce učiniti závislým na složení jistoty anebo také dodatečně složení jistoty naříditi. Z těchto důvodů postup prvního soudu nelze pokládati za nevhodný a nepřipustný, když podle nároku v exekučním titulu obsaženého přicházela v úvahu toliko exekuce nuceným vyklizením pachtované restaurace a soud proto mohl posouditi, zdali odložení této exekuce může býti se zřetelem na uvedený již předpis § 44 ex. ř. bez jistoty nebo proti jistotě povoleno. Žaloba se domáhá výroku, že uzavřený soudní smír pozbyl jako exekuční titul právní účinnosti a že pachtovní smlouva nadále jest po právu; v onom směru je tedy žaloba na bezúčinnost smíru ve smyslu § 39 čís. 1 ex. ř. a odložení exekuce jest podle § 42 ex. ř. čís. 1 přípustno. Když tudíž první soud odložení této exekuce povolil proti složení jistoty k zajištění nároku věřitele, a věřitel ve stížnosti brojil proti tomuto povolení jen z toho bezpodstatného důvodu, že návrhu na povolení exekuce v té době ještě nepodal, rekursní soud neprávem této stížnosti vyhověl a návrh žalobce zamítl.

Čís. 1168.

Rozsah nároku na věno posuzuje se dle poměrů v čase, kdy sňatek byl uzavřen, způsobilost osoby, věnem povinné, věno takto vyměřené poskytnouti, dle doby, kdy žádá se o věno.

(Rozh. ze dne 6. září 1921, R II 347/21.)

Podáním ze dne 9. července 1920 domáhala se na matce věna dcera, provdávší se v r. 1909. Soud první stolice přiznal věno penízem 10.000 K, přihlédnuv k majetku matky v čas podání žádosti. Rekursní soud zrušil napadené usnesení a uložil prvnímu soudu, by věc znovu projednal a rozhodl. Důvody: Ohledně vyměření výšky věna rozhoduje v první řadě stav manželův v době uzavření sňatku, což plyne z pojmu věna (§ 1218 obč. zák.), kteráž jest jměním, jež dává mužovi manželka neb osoba třetí k ulehčení nákladu, spojeného s vydržováním společné do-

mácnosti, jakož i z toho, že domácnost se řídí v první řadě dle manželského stavu. Sociálnímu postavení muže přiměřené věno tvoří nejzazší hranici dotační povinnosti. Dotační povinnost se zakládá na druhé straně na ochraně zájmu manželčina, nevstoupiti beze věna do manželského svazku. Následkem toho ustanovuje zákon, že věno má být dáno při uzavření manželského sňatku. V tomto okamžiku vzniká dotační nárok a stává se splatným a dle něho jest zmíněnou nejzazší hranici zjistiti; pozdější změna ve společenském postavení muže nemá na stanovení výšky věna žádného vlivu. Naproti tomu způsobilost k plnění osobou k dotaci povinnou posouditi nutno dle okamžiku skutečného uplatňování dotačního nároku, poněvadž zákon vychází s toho stanoviska, že zřízení věna nemá vésti k podrytí hospodářského stavu osoby k dotaci povinné, a že při její nezpůsobilosti k plnění padá povinnost nésti náklady spojené s udržováním manželského svazku plně na manžela. První soudce však nezjistil majetkového stavu matky v době uzavření sňatku a na druhé straně nezjistil, zda obnos 4000 Kč matkou žadatelce odevzdáný byl jí dán jako část věna či na srážku dědického podílu. Poněvadž rekursnímu soudu nelze dle stavu spisů o těchto okolnostech správný obraz si učiniti a poněvadž jeho povinností jest přezkoumati věc dle stavu prvním soudem zjištěného, bylo vzhledem k tomu, že nesporné řízení jest řízení z úřední moci, napadené usnesení zrušiti a prvnímu soudci uložiti po zjištění těchto okolností, by věc znovu rozhodl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Není odporu v napadeném usnesení, jak se domýšlí stěžovatelé. Správně má rekursní soud za to, že pro rozhodnutí otázek, zda a v jakém objemu jest účinnou dotační povinnost, směrodatnou jest doba sňatku oprávněné osoby. Vždyť nárok na věno se zřetelem na jeho zákonný účel vznikl vejitím stěžovatelky ve sňatek (§ 1220 obč. zák.), stal se tehdy splatným a nutno ho proto dle tehdejšího stavu majetku vyměřiti. Při tom na věci nemění ničeho ta okolnost, zda žádá se o věno ihned či delší dobu po sňatku, jelikož nastalými změnami v majetkových poměrech osoby včasně povinné objem tohoto nároku nemůže býti zvýšen, řídí se však její povinností k plnění dle doby, kdy byla žádost o věno podána. Jelikož pak majetek Jenovefy O. v čas sňatku nebyl zjištěn, není tu podkladu pro vyměření věna a proto právem uznal rekursní soud, že konané šetření nutno v té příčině doplniti, jakož i zjistiti, jak se měla věc s částkou 4000 Kč po sňatku stěžovatelům danou.

Čís. 1169.

Došed svéprávnosti může poddědic žádati, by zrušeny byly soudní dozor a opatrovnictví nad substitučním jměním.

(Rozh. ze dne 6. září 1921, R II 352/21.)

Poddědic domáhal se zrušení soudního dozoru a opatrovnictví nad substitučním jměním podáním, jež spolupodepsali přední dědic, zatím zle-